

Laodicea - Mbohapyha'ẽha peteĩteĩ haɣua haɣuáicha

Mba'épa umi Regla?

Jeff Pippenger

2023-08-30

“Jaikuaava'erã ñandejehegui mba'épa omoheñói pe kristianismo, mba'épa hína pe añetegua, mba'épa hína pe jerovia ñande jajapyhy va'ekue, mba'éichapa hína umi norma bíblica—umi norma ñandéve oñeme'ẽva pe autorida yvatevėvagui.” The 1888 Materials, 403.

Heta ary ohasávo, Future for America ohechauka kuri umi siete tupao Apocalipsis-pegua ndaha'ėi ańonte ohechaukáva Israel moderno rembiasakue apóstol-kuéra ára guive pe mundo paha peve, ha avei umi siete tupao ohechauka Israel yma guare Moisés ára guive Esteban ñembo'itávo itápe peve. Umi pionero Adventismo-pegua nombo'ėi va'ekue ko añetegua, péro oikuaa ha ojeporu umi principio omopyendáva ko añetegua. Jesús ohechauka pe paha iñepyrũmby guive ha Israel yma guare ohechauka Israel moderno-pe. Upėvare, oimeraẽ añetegua oĩva Israel moderno rekove profético reko tee apytépe, oĩmava'erã avei Israel yma guarépe.

Millerita rembiasakue mboyve, karaiete cristiano yma guare ohechakuaa umi poapy tupão ohechauka hague umi tupão añetegua Asia Menor-pe oĩva Juan tiémpope. Pe jehechakuaa yma guare avei ombohape va'ekue pe ñemoñe'ẽ térã ñe'ẽmondo umi tupão peteĩteĩme guarã ikatu haɣuáicha oñentende avei ñe'ẽmondo específico ramo umi tupão opaichaguápe ģuarã tembiasakue cristiana pukukue javeve, ha avei peichaite pe ñe'ẽmondo ha ñemomaranduha oñeme'ẽha cristiano peteĩteĩme ģuarã. Ha'ekuéra avei oikuaa va'ekue umi poapy tupão ohechaukaha poapy periodo tupão rembiasakuepegua, umi temimbo'e kuéra ára guive peve ko yvy paha. Ko'ã jehechakuaa Millerita rembiasakue mboyve voi oĩma va'ekue. Umi irundy jehechakuaa rehegua umi poapy tupãore, omoheñóiva pe jehechakuaa yma guare William Miller mboyve guare, oĩ va'ekue ha ko'áa avei oñemopyenda pe Biblia “historicista” ñehesa'ỹijópe. Upėvaite pe método Tupã ángel kuéra ogueraha va'ekue William Miller-pe tomoneĩ haɣua.

“Umi siete tupãoĩva Ásiape ha'e peteĩ tembiasakue Cristo iglesia rehegua, umi siete hekópe, opa hekojeguatape ha ijere ha jerekuépe, opa iporãve ha jehasa asýpe, apóstol-kuéra ára guive pe yvy ape ári opa peve. Umi siete sello ha'e peteĩ tembiasakue umi mba'e oikóva umi mburuvicha ha ruvicha guasu yvy arigua rupive iglesia rehe, ha Tupã ñangareko haɣua ipuévlo rehe upe aravo pukukue javeve. Umi siete trompéta ha'e peteĩ tembiasakue siete juicio ijojaha'ỹva ha pohýiva rehegua, oñemondóva yvy ári, térã pe Róma retã guasu ári. Ha umi siete kagua ha'e umi siete plague paha oñemondóva Róma Papal ári. Ko'áva ndive oñembojehe'a heta ambue mba'e oikóva, oñembojeguáva pype ysyry michĩnguéraicha oikheháicha, ha omyenyhėvo pe ysyry guasu maranduhára rehegua, opa peve ha oguahẽ ñandevera pe para guasu opa'ỹ haɣuáme.”

“Kóva, chéve guarã, ha’e Juan marandu’ypy rembipota pe libro Apocalipsis-pe. Ha kuimba’e oipotáva ontende ko aranduka, tekotevẽ oikuaa porãiterei ambue hendáicha Ñandejára ñe’ẽme. Ta’ãnga ha ñe’ẽjoaju ojeporúva ko marandu’ýpe, ndaha’úi opaite oñemyesakãva upe mismo-pe, síno tekotevẽ ojejuhu ambue proféta kuérape, ha oñemyesakã ambue Escritura pehẽnguérape. Upévare hesakã porã Ñandejára omohenda hague oñehesa’ỹijo haña pe tuichakue, jepe haña ojeguerohorykuaaporã peteĩva rehe.” William Miller, Miller’s Lectures, volume 2, lecture 12, 178.

Hermana White omoneĩ ha omombarete pe jehecha “historicista” orekóva Miller, ha katu ombojuapy peteĩ kuaapy ipypukuvéva pe Apocalipsis arandúpe umi mba’e Miller ndohecháikuegui; Miller ningo ndoikuaái kuri pe santuario añetegua mba’eichapa hína. Ha’e ontende pe santuario ha’cha yvy. Hermana White ohechakuaa raka’e Jesús opresenta jave umi profecía ojehechakáva pe Apocalipsis arandúpe, Cristo ojapoha upéva ojoajúvo hembiaapo rehe Sacerdote Guasu yvágagua ramo.

Juan ojere rire ha ohecha Cristo-pe, Ha’e uguata hína umi candelabro apytépe ao pa’i rehegua reheve; ha umi candelabro oĩ pe tenda marangatupe, ha upévare ojehechauka pe tembiasakuepe Ijupĩ rire yvágape, ha ohasávo pe ára oike mboyve pe Tenda Marangatuvévape ary 1844-pe. Miller ndaikatúi kuri ontende ko añetegua rembiapo guasu mba’épa he’iseha. Tyndale, Luther téra John Wycliffe, ni peteĩ umi reformador yma guaréva avei, noikũbymo’ãi kuri upéva. Pe añetegua oñemotenonde ohóvo, omimbipáva hesakãvévo ha hesakãvévo pe ára perfecto peve.

“Pe principio tuichaitéva Robinson ha Roger Williams py’aguasúpe, pe añetegua oñembojoapyha ohóvo, ha umi kristiáno oĩva’erãha tapiate oñembosako’ivo omoneĩ haña opaite tesape osẽva’ekue ikatúva Tupã ñe’ẽ marangatu gui, okañy heságui iñemoñarekuéra apytépe. Umi tupão protestante Amérika-pe —ha Európa pegua avei—, tuicha oñemoaũĩ hañaicha oñemohu’ãvo Reforma jehovasa rupive, ndoikovéi tenonderãme pe tape ñemyatyrõme. Jepémo sapy’ante, ára ha ára, opu’ã va’ekue mbovyi kuimba’e jerovia haña, omombe’u haña añetegua pyahu ha ohechauka haña jejavy yma guive oñangarekóva, hetave umi hente, judío-kuéraicha Cristo árape téra papista-kuéraicha Lutero tiempope, ovy’a rei oguerovia hañaite itúva-kuéra oguerovia haguéicha ha oiko hañaite ha’ekuéra oiko haguéicha. Upévare pe religión oñembyai jeýma formalismo-pe; ha umi jejavy ha jerovia pytu, oñemombo va’erãmo’ãva’ekue ykére pe tupão osegíramo guare uguata Tupã ñe’ẽ tesape rehe, oñembyatypy ha oñeñangareko hese. Péicha pe espíritu oñemoingovéva’ekue Reforma rupive mbeguekatúpe omanombávo ohóvo, ha upéicha peve peikotevẽ añetehápe ñemyatyrõ umi tupão protestantepe, ha’éichaité voi pe Tupão Románope Lutero tiempope. Oĩkuri upe jey avei pe arandukuaa yvragua ha pe kyhyje’ẽ’ỹ espiritual, peteĩchaite jehechakuaa yvypóra remimo’ãre, ha umi teoría yvypóra rehegua oñemoĩ Tupã ñe’ẽ mbo’epy rendaguépe.” The Great Controversy, 297.

Noñemombe’úiramo añeteha oñemoakãrapu’ãha mbeguekatúpe tembiasakue pukukue javeve, upéicharõ ikatuete ndojekuaái mba’eichapa tuicha he’ise oimeraẽ tesape pyahu ko ñemoñare paha-pe. Peteĩ tapicha ndontendeporãvéima vove pe “añete” rekotee oñemoakãrapu’ã mbeguekatúpeha, upepete voi oñepyrũ ojeroivia haña jepokuaa kuérare, teko yma guarépe ha yvypóra ho’a va’ekue poguýpe ñesãmbyhyre.

Pe metodología ojeporúva'ekue Miller ha'e peteĩ marca de camino ohasa haña peteĩchaite pe línea profética tuichakue javeve, ha upéva ohechauka peteĩ testimonio pe añetegua bíblica ñemoakārapu'ã rehegua, oñepyrũ va'ekue apóstolkuéra ndive. Upéicharõ jepe, pe marca de camino ojehechaukáva Miller rupive, jajuhu peteĩ ñepyrũ ojeruréva peteĩ ijojaha ipahápe. Hetaiterei araka'eve ndoikuaái ko'ã mba'e añetegua, péro ndaha'úi upéicha Satanás rehe.

Satanás opu'ākuri pe añetegua rehe ha iñakārapu'ã rehe, oñepyrũ guive iñepu'ã yvágape. Oguahẽvo pe tembiasakue-pe umi reformador-kuéra oñepyrũ haña oikuaa porã mba'échapa oñemoarandu va'erã pe Biblia rehe, Satanás ojapo pe oja'pova meme, ha omoinge umi mba'e japu omyengoviáva pe añetegua. Pe evidencia histórica hembiapo rehegua, omyengoviáva pe añetegua, ohechauka umi jesuita-kuéra, Ribera ha Louis de Alcazar-icha, ombohapehague imetodología japu específicamente pe libro de Apocalipsis rehe. Pe metodología oñembyáva, hérava “preterismo”, oñepyrũ va'ekue pe siglo mokõiha ha mbohapyha-pe, mokõi representante principal rupive upe metodología japu rehegua. Peteĩva ha'e va'ekue Eusebio de Cesarea (260–339), ha Victorino de Pettau (omanóva ary 304 rupi). Mokõivéva ko'ã ta'anga histórica yma guare omyasãi pe metodología he'iva pe libro de Apocalipsis oñekumpli hague Imperio Romano tiempo-pe, umi personaje histórico ojehechakuaáva rupive, emperador Nero vaietereíva-icha.

Siglo XIX-pe, John Darby (1800–1882), Reino Unido-gua, omoinge ambue metodología satánica, ha upéva avei oñemoinge pe Biblia kavaju Troya-icha héravape Scofield Reference Bible, ñande jahechakuaa va'ekuépe yma. “Dispensacionalismo” ha'e peteĩ marco teológico omboja'ova tembiasakue ha Tupã rembiapo yvypóra ndive opaichagua periodo iñambuévape, téra “dispensación”-pe, upépe Tupã omotenonde haña Iplan hendáicha opaichagua tape rupi. Ahechakuaa ko mba'e ko'ápe, pórke kóva hina peteĩ umi japu oñemoingéva pe movimiento Future for America-pe umi ñe'ẽnguéra rupive upe tenda guive Darby omoherakuã hague iñemoarandu satánico. Umi idea Darby rehegua oataka va'ekue Future for America-pe oúkuri oñondive pe filosofía pe movimiento ko'ágārupi oje'éva “woke” ndive, omokyre'ỹva upe anarquía peteĩchaite pe Revolución Francesa ohechaukáva ndive ha upe tekovai joavy'ỹ peteĩchaite pe Sodoma ha Gomorra ohechaukáva ndive.

Ko árape peve Adventismo moderno rembiapokue teólogo-kuéra oipuru peteĩ sistema omboja'o haña la Biblia añetegua peteĩ mokõi hendáicha sistema de interpretación bíblica rehe, ha'ekuéra oipurúva oñembyai haña ha oñembotove haña mokõivéva, la Biblia ha pe Espíritu de Profecía. Ha'ekuéra ombohéra kuimba'ekuérape téra ñe'ẽnguéra bíblica rehegua experto ramo, téra historia bíblica rehegua experto ramo. Upéicha rupi, ko árape Adventismo pegua teólogo-kuéra ojoko Laodicea-pegua Adventismo apytu'ũnguéra, téra omyesakãvo Ñandejára Ñe'ẽ peteĩ yvypóra ho'áva historia rehegua entendimiento rupive, téra peteĩ yvypóra ho'áva ñe'ẽ rehegua entendimiento rupive. Ko'ã jejavy moderno jehechauka, heta jey ojepurúva oñeñorairõ haña pe marandu rehe ko'ágã nde re'ẽva, oñehesa'ỹijóta haña tenondeve ko'ã artículo ñahesa'ỹijóramo pe simbolismo Revolución Francesa rehegua. Satanás oikove gueteri, ha'e oikuaa haimete opaha haña itiémpo. Pe regla paha Miller rembiapokue reglaguikuéra apytépe, número catorce, omohu'ã ko párrafo reheve.

“Pe divinidad oñembo’éva ñane mbo’ehao kuérape oñemopyenda meme peteĩ credo sectario ári. Ikatu ovale ojegueraha haña peteĩ akã nandi ha oñemoĩ haña hese koichagua impresiõn, ha katu upéva opa jeyta fanatismo-pe. Peteĩ akã sãso araka’eve ndovy’amo’ãi ambuekuéra remimo’ẽ rehe. Che ramo va’erãmo’ã mitãrusu mbo’ehára divinidad-pe, tenonderãite aikuaáta imba’ekuaa ha ññarandu. Ko’áva iporã ramo, ajapóta toñemoarandu hikuái la Biblia rehe ijehogui, ha amondo chupekuéra osẽ haña sãso hañaicha ojapo haña porã ko yvy ape ári. Ha katu ndaipóri ramo ipypekuéra akã, ambue akãgui ambohasáta chupekuéra peteĩ akã, aháita ‘fanático’ hova renondépe, ha amondo chupekuéra osẽ haña tembiguáiramo!” William Miller, Miller’s Works, volume 1, 24.

Pe período oúvape Juan el Revelador oikove rire, ha pe Reforma árape, Satanás oñeha’ãmbaite kuri omoheñoĩ haña tape vai profético japu haña, ombopochy ha ohundívo pe análisis añetegua bíblico. Umi mba’e añetegua histórico rehegua sapy’ante ndojehechakuaái, ha upéva hína opavave umi metodología satánica ojepapo hague directamente ndaha’etí ambue kuatia rehe, síno pe Apocalipsis kuatia rehe. Upéva voi kuri peteĩteĩva ko’ã omyasãiha satánica ñembotavy rehegua rembiapo. Pe Apocalipsis araka’eve va’ekue Satanás rembipota’ỹha’ỹva. Satanás oikuaa porã ha’eha pe Apocalipsis kuatia katuete haña omopu’ã ñorairõ hese. Jahechakuaávo ko añetegua, upéicharõ ikatu avei jahechakuaa ambue añetegua ndojehecháa va’ekue, oñemokañýva ambue añetegua tuicha mba’éva rupive.

Pe metodología japu umi jesuíta-kuéra rehegua oñemoheñoĩ haña ani haña ojekuaa hesakã porãva pe papa tupao romanopegua ha’eha pe anticristo profecía bíblica rehegua. Káda peteĩva umi reformador protestante ohechakuaa ha ombojekuaa ko añetegua. Upévare, yma, oñemoherakuãvo opavave renondépe ñe’ẽ rupive ha kuatiañe’ẽ rupive pe tembiasakue añetetéva kuimba’e kuéra Ribera ha Louis de Alcazar-icha rehegua, upe tembiasakue ojepuru vaekue ojehechauka haña umi ñeha’ã satanikokuéra ani haña ojekuaa hekopete pe “kuimba’e angaipa rehegua”. Umi testimonio jehaipyre térã ñe’ẽme’ẽ ohechaukáva mba’épa raka’e pe propósito ogueru haña ko’ã metodología satanikokuéra oíke haña, hekoitépe, añete peve oguahẽháicha; hákatu Satanás oha’ákuri oñomi hetave mba’e ndaha’etí añoite umi prueba bíblica ombojekuaáva pe anticristo ha’eha pe papa Roma-gua.

Oĩ añetegua oĩ Apocalipsis kuatiápe oñeñotýva’ekue pe javy ha ñembotavy omoheñoíva umi sistema japuva interpretación bíblica rehegua, oíva pe kuimba’e ipapapyva seis, seis, seis mba’e rehegua tema okápe. Peteĩva umi añetegua apytégui ha’e, añetehápe, pe añetegua ojehechaukáva umi siete iglesia oñentendéramo hikuái ñemoakãrapu’ã tuichavéva rupive. Oĩ añetegua umi siete iglesia ryepýpe oñe’ẽva peteĩchaite pe tembiasakue oñepyrũ va’ekue 11 jasyporundy ary 2001-pe ha opa pe ley dominical jejopy vaípe. Satanás oheka hína akóinte ko tesape oñeñotý hañaicha, ha’e inventa va’ekue umi metodología satánica omokañy haña heta ita porãite añetegua rehegua oíva Apocalipsis kuatiápe, ndaha’etí añoite Roma pegua pápape oñemoíva anticristo ramo jeikuaa.

“kuimba’e angaipa rehegua” ojekuaauka mboyve ary 538-pe, kuimba’ekuéra Eusebius ha Victorinus-icha omboyke Apocalipsis aranduka, oñeha’ãvo omokañy haña mbarete papal pu’aka jehchauka. Upéi, tembiasakue ryepýpe, Cristo omohu’ã Ñe’ẽme’ẽ Thyatira-pe ha oguenohẽ ñemoambue pyhareve mbyja (Wycliffe), ha upéi Satanás oguenohẽ mokõi tapicha

tembiasakuepegua ojeguero horyetéva, oñorairõ haḡua ha omotenondévo hembiapo satánico. Pe ñorairõ puku añetegua añetegua ñemopyenda añetegua rehegua, oguahêva hu'âme Apocalipsis aranduka ñemimby ojeipe'ávo, (mba'e porã ára paha mboyve), oíke ipype tesape umi siete tupão-gui Miller araka'eve ndohechakuaáiva, ha ni Hermana White; upéicharõ jepe, ikatu hesakã porã ojehechauka haḡua mokõivéva, Miller ha Espíritu de Profecía, omombareteha pe tesape pyahu, tesape pyahu araka'eve ndojokupytygui tesape tujáre.

“Peteĩ añetegua ningo ñande jaguerekoha pe añetegua, ha tekotevẽ jajoko mbarete ha py'aguasúpe umi ñemopyenda ndaikatúiva oñembokacha; hákatu ndajajehesa vai va'erã mba'eveichavêrõ peteĩ tesape pyahu rehe Tupã ikatúiva omondo, ha ja'e haḡua: Añetehápe, ndorohechái roikotevẽha peteĩ tesapeve pyahu pe añetegua tuja yvatevegui pe ñande roñemoḡuahêva'ekue ko'áḡa peve, ha pype ñañemopyenda. Japyta aja ko ñemopyendápe, pe Testígo Añeteguágui pe testimonio omoĩ ñande káso rehe iñe'ẽ vaiha: ‘Ha nde reikuaa'ỹha nde reimeha jehasa asyete, ñembyasyetêpe, mboriahúpe, pytũmby ryepýpe ha reí peteĩ opívoicha.’ Umi oñanduáva ijehegui imba'ereta ha oñembohetave haḡua mba'e reheve, ha ndoikotevẽiha mba'eve, oĩ peteĩ pytũmby rekópe oñe'ẽva hína heko añetévare Tupã renondépe, ha ha'ekuéra voi ndoikuaái upéva.” Review and Herald, August 7, 1894.

Pe mba'e ra'e oñeha'ã haḡua tesape pyahu hína ñemoĩ haḡua oĩramo oñombojavý haḡua pe añetegua oñemopyenda va'ekue ndive, ha oĩramo omombarete haḡua umi añetegua ypykue.

“Pe Tupã pokatu ohechauka haḡua mba'épa pe añetegua, upéva añetegua opytava'erã opa ára haḡuaicha pe añeteguaramo. Ndojehejáiva'erã mba'eveichagua ñemimo'ã upe riregua, oñembohováiva pe tesape Tupã ome'ẽ va'ekuépe. Oñemoĩta kuimba'e kuéra oguerékóva Escritura ñemyesakã ha'éva chupekuéra ḡuarã añetegua, ha katu ndaha'ei añetegua. Pe añetegua ko ára ḡuarã, Tupã ome'ẽ va'ekue ñandéve ñande jerovia pyendáramo. Ha'e voi ñanembo'e va'ekue mba'épa pe añetegua. Oñemoĩta peteĩ, ha upéi ambue, oguerúva tesape pyahu ombohováiva pe tesape Tupã ome'ẽ va'ekue Itupã Marangatu jehechauka rupive.” Selected Messages, livro 1, 162.

Satanás ojapytá va'ekue pe livro Apocalipsis rehe ojapo haḡua hese iñembyaiha guive Juan ohaíró guare umi marandu ipype oñemboguapýva. Jesús he'i va'ekue:

Ha ogehovasáva pene resa, ohecha rupi; ha pene apysa, ohendu rupi. Añetehápe ha'e peẽme, heta proféta ha kuimba'e hekojojáva ohechaseterei hague umi mba'e peẽ pehecháva, ha ndahechái hague; ha ohendusete hague umi mba'e peẽ pehendúva, ha nohendúi hague. Mateo 13:16, 17.

Pe jehovasa ogehupytyva ohechávo ha ohendúvo ha'e pe jehovasa oikuaáva haḡua pe marandu Jesucristo Ñemombe'upy guasúgui. Juan ohechaukárõ guare umi oĩvape “ára pahápe” ohechá ha ohendúva pe marandu, ha'e oñesũ haḡua omomba'eguasú haḡua pe ánhel Gabrielpe, ha upéi pya'e Gabriel oikuaauka Juánpe ani haḡua ojapo upéva.

Ha che, Juan, ahecha ha ahendu ko'ã mba'e. Ha ahendu ha ahecha rire, añesũ amomba'eguasú haḡua pe ánhel ohechaukávape chéve ko'ã mba'e renondépe. Upéi he'i chéve: “Ani rejapo upéicha; che niko ne irũnguéra rembiguái, ne ermanokuéra maranduhára kuéra ndive, ha umi

oñongatúva ko aranduka ñe'ẽnguéra ndive: emomba'eguasú Tupãme". Apocalipsis 22:8, 9.

Gabriel ha Juan mokõivéva niko mba'e ojejapóva, ha pe Creadór ańónte voi hikuái omomba'eguasú va'erã. Heta proféta ha kuimba'e hekojojáva, umi ánhel jepe, ohechase ha ohenduse va'ekue pe marandu Pyhare Mbyte Sapukái rehegua, oñembojevývo oñemombe'u haña ára pahápe.

"Cristo he'i: 'Ovy'a pende resa, ohechágui; ha pende apysa, ohendúgui. Añetehápe ha'e peẽme, heta maranduhára ha kuimba'e hekojojáva ohechaseterei hague umi mba'e peẽ pehecháva, ha ndohéchai; ha ohendusé hague umi mba'e peẽ pehendúva, ha nohendúi' [Mateo 13:16, 17]. Ovy'a umi resa ohecháva'ekue umi mba'e ojehechava'ekue ary 1843 ha 1844-pe."

"Pe marandu oñeme'ẽma. Ha ndaiporiva'erã mba'eveichagua puku haña oñemombe'u jevy haña pe marandu, pórke umi ára rechaukaha ogehupytyhína; pe tembiapo paha ojaopova'erã. Peteĩ tembiapo guasu ojejapóta sapy'aitépe. Ko'ẽrõitéma Tupã omoĩva'ekue rupive oñeme'ẽta peteĩ marandu okakuaátava peteĩ sapukái hatãme. Upéi Daniel oñembo'ytáta ilóterãme, ome'ẽ haña hekovépe guare testimónio." Manuscript Releases, volume 21, 437.

Pe mba'e umi kuimba'e hekojojáva (Juan) ha iñirũnguéra tembiguái (ángelkuéra) ohechase va'ekue ha'e pe ñemohu'ã paha Pe Sapukái Pyhare Mbytegua rehegua, Adventismo pahaite jave, yvy oñesakãta haguére Tupã mimbipa rupive. Upe jehechauka paha pokatu rehegua ama pahápe ojejapo Jesucristo Revelación ojeipe'a jey rupi.

Upéva rehegua pytyvõ rehegua marandu rupi, maranduhára kuéra oporandu ha ohekáma kyre'ỹme, umi oñe'ẽma va'ekue pe mborayhu porã oútava pene rendápe rehe: oheka haña mba'e ára térã mba'eichagua ára pe Espiritu de Cristo oĩva ipypekuéra ohechauka kuri, omombe'u mboyve Cristo ñembyasykuéra ha pe mimbipa ou va'erã upe rire. Ha chupekuérape ojehechauka va'ekue ndaha'ei haña ijeheguikuéra guarã, síno ñandéve guarãha omba'apo hikuái umi mba'e rehe, ko'ága oñemombe'úva peẽme umi opredikáva peẽme evangelio Espiritu Santo yvágagui oñembou va'ekue rupive; umi mba'e rehe umi ánhel kuéra jepe ohechaseterei. Upévale, peñembosako'i pene akãgui, peikove haña py'aguapýpe ha pene jerovia haña ipahápe pe mborayhu porã oguerúva peẽme Jesucristo jehechaukarãme. 1 Pedro 1:10–13.

Umi proféta, kuimba'e hekojojáva ha umi anhelkuéra ohecha hañaicha heta oikose va'ekue pe ára pe "grásia", térã Tupã pu'aka, oñehenói haña ári pe ñe'ẽsorohápe pyhare mbytegua ñembotýpápe pahápe. Upe "grásia", ha'éva Tupã pu'aka omoheñóiva, ogueru yvyporakuérape pe Jesucristo Revelación oñembotyva'ekue ojepe'ávo. Satanás oikuaa pe tape rupive oñembohasaha Tupã pu'aka omoheñóiva Itavayguakuérape, ha upéva ojejapo pe marandu ojepe'áva Revelación kuatiañe'ẽme rupive; upévale ha'e oñeha'ãite meme va'ekue ombojavy, omokañy ha ojaho'i haña pe tesakã oĩva Revelación kuatiañe'ẽme. Upe tesakã ndaha'ei año pe kuimba'e angaipa rehegua jeikuaa haña, pe añetegua ningo opaite umi reformadór protestánte ohechauka porãma va'ekue heta siglo mboyve.

Aime va'ekue pe Espiritupe pe Ñandejára árape, ha ahendu che rapykuéri peteĩ ñe'ẽ tuicháva, trompétaicha, he'íva: Che hína Alfa ha Omega, pe peteĩha ha pe pahápe guáva; ha: Ehai peteĩ

kuatiápe pe rehecháva, ha emondo umi siete iglésia oĩvape Asiápe; Éfesope, ha Esmirnápe, ha Pérgamope, ha Tiatírape, ha Sárdispe, ha Filadélfiápe, ha Laodicéape. Ha ajevy ahecha haḡuáicha pe ñe'ẽ oñe'ẽva chendive. Ha ajevy rire, ahecha siete kandélavro óroguágui; ha umi siete kandélavro mbytére oĩ peteĩ ojoguáva Yvypóra Ra'ýpe, ao puku ipy peve reheve, ha ipyti'a jerére ojokua peteĩ ku'akuaha óroguáva. Ñnakã ha hi'áva morotĩ va'ekue ovecha ragueicha, nieveicha morotĩ; ha hesa tata rendýicha; ha ipykuéra ojoguáva brónse porãitépe, tatakuápe oñemboguejy haḡuáicha; ha ñe'ẽ heta y osunúva ryapúicha. Ha ipo akatúape oguereko siete mbyja; ha ijurúgui osẽ peteĩ kyse puku hãimbe mokõiiva; ha hova kuarahy ojope'éva imbarete javeicha. Ha ahechávo chupe, ha'a ho'a haḡua ipy renondépe omanóvaicha. Ha ha'e omoĩ ipo akatúa che ári, he'ívo chéve: Ani rekyhyje; che hína pe peteĩha ha pe pahápe guáva: che hína pe oikovéva, ha amanókuri; ha péina ápe, aikove opa ára ḡuarã, Amén; ha areko Añaretã ha Mano pegua llávekuéra. Ehai umi mba'e rehechava'ekue, ha umi oĩva, ha umi oikótava upe rire. Apocalipsis 1:10–19.

Adventismo omotenondérõ gueteri pe tembiaporã “historicista”, oikuaa hikuái opa umi iglesia Apocalipsis mokõiha ha mbohapyhápe ojejeýha pe iglesia paha ryepýpe. Ñambyasy haḡuáicha, siglo diecinueve paha gotyo Satanásma oityma Adventismo resa pe tembiaporã marangatu rehe, pe ñangareko rehe, ha pe teko rehe, ha umíva ningo ñĩimportanteitéva hembiaporãramo “umi ojeroviapyrã guasu profecía rehegua ñongatuhára” ramo. Jepe pe tembiaporã rape oñemoĩma haḡua peteĩ ykére Adventismo ryepýpe, gueteri oĩ va'ekue umi ombohapéva pe tembiaporã marangatu. Roipuru pe aranduka Story of the Seer of Patmos testígoramo ohechauka haḡua peiporúramo opa umi iglesia Laodicea rembiasakue rehe, upéva ha'eha peteĩ jeporu porã profecía rehegua. Ko'áva hína umi pehẽngue osẽva upe arandukágui, omyesakáva pe punto amombe'uséva.

“Ñanemandu'ava'erã, Éfeso, Esmirna ha Pérgamo rembiasakue ojejapojeýtaha pe tupão pahaitépe Cristo ou jey mboyve mokõiha jeýpe, upéicha avei Tiatira rembiasakue oguerékóta ijojaha ipahápe pe generaciõn paha.” Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 69.

Haskell hekoitépe ohechauka porã pe irundy tupao peteĩha rembiasakue ojejeýha, térã ha'e he'iháicha, “oguerékóta ijojaha pe generaciõn pahápe.”

“Ha'e oiporu pe prueba, ha opa mba'e ohechauka tenonderã gotyo ary 1843-pe ramo, pe ára ko yvy arigua oguerohoryva'erãha Ijasývape. Umi tavayguakuéra rekove peteĩha jeju Cristogua jave oñembopyahu jey ko'ága.” Stephen N. Haskell, Story of the Seer of Patmos, 75.

Haskell oñe'ẽkuri William Miller ohechakuaa hague 1843-ramo Cristo Jeju Mokõiha, ha he'i umi mba'e oiko va'ekue pe jeju peteĩha jave oñembopyahu jey hague umi Millergua árape. Haskell he'i porãkuri, ha Hermana White omoneĩ Miller voi ojehechauka hague Juan el Bautista rupive.

“Juan el Bautista oikuaaukáva'ekue Jesús ou ypy haḡua ha ombosako'íva'ekue tape Ijeguata haḡua, upéicha avei William Miller ha umi oñembojoajúva hese hendive omomaránduva'ekue Ñandejára Ra'y jeju mokõiha.” Early Writings, 229.

Haskel jepe ohechakuaa Pergamos rembiasakue aja, (mbohapyha tupão ohechaukáva cristianismo ñemoĩ haḡua peteĩ ñe'ẽme ta'ãnga-momba'e reheve), Sardis rembiasakue, poha tupão pegua, oñembopyahu jey hague.

“Oĩ vaekue peteĩ ára Pérgamo rembiasakue ryepýpe, cristianismo oimo’ákuri paganismo omanóma hague; hákatu añetehápe, pe jerovia ha’etéva oñemboguejypyréma, ha’e voi ipu’akáva. Paganismo, oñemongarai rire, oike pe iglesia-pe. Sardis ára-pe ko tembiasakue ojerejey.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 75, 76.

Sardis ha’e va’ekue pe tupão Reforma rehegua opáy va’ekue ha oñemoĩva’ekue papado rembiapo Satanás guigua jejavykuéra rehe, ha katu hembiaapo oñemohu’ã mboyve, ojevy haña Roma-pe oñepyrũma kuri hikuái. Oimo’ã hikuái, Pérgamo pe tupãoicha, pe papalismo omanóma hague; añetehápe katu, oikove gueteri. Haskell avei he’i pe tupão hembýva ári ohesapeha “opa ára ohasava’ekue tesape remimbypy oñembyatýva.”

“Ko pahápe ko tupaó ipahaguére—pe remanénate rehe—ohesape umi tesape renda oñembyatýva opa ára ohasava’ekuégui.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 69.

Ndaha’ei Haskell ohechakuaa hague pe tembiasakue oñemotenondéva ojehechaukáva umi siete iglesia rupive oñekumpliha avei Israel yma guarépe rembiasápe; ha katu añetehápe ha’e ombojerovia upe añetegua he’ívo “opa umi tesape aty oñembyatýva opa umi ára yma guarégui” “ohesape” “pe iglesia paháre”. Israel yma guare oike umi “tesape” “ára yma guaréva” apytépe. Ha jepe ha’e ombojerovia umi principio tekotevẽva oñehechakuaa haña umi siete iglesia simbolismo Israel yma guarépe rembiasápe, ndaikuaaporãi mba’e peve pevepa ha’e ohechakuaa umi joja oñerepresentáva umi símbolo rupive. Avei aikuaa porã ha’e ndohechakuaái hague peteĩ aspecto iñimportantetereívape guare umi tembiasakuéra ojehechaukáva umi siete iglesia rupive, peteĩ aspecto rohupytýva hína.

Rohesaháita ko añetegua ore artículo oútavape.